

STATKRAFT ENERGI AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 OSLO

Vår dato: 26.05.2026

Saksbehandler: Øistein Løvstad

Vår ref.: 202526082-15 Oppgis ved henvendelse

E-post: oel@nve.no

Deres ref.:

Godkjenning av detaljplan for miljø og landskap - Blåfjell pumpe og tiltak på fire dammer i Blåsjømagasinet

Vi viser til deres søknad om godkjenning av detaljplan for miljø og landskap for bygging av Blåfjell pumpe og utbedringer på Gilavassdammen, Førrevassdammen, Førreheidammen og Førreskardammen på vestsiden av Blåsjø.

Vedtak

NVE godkjenner fremlagte detaljplan for miljø og landskap av 19.12.2025 for bygging av Blåfjell pumpe og tiltak på fire dammer i Blåsjømagasinet i Hjelmeland og Suldal kommuner.

Godkjenningen av detaljplan for miljø og landskap gis på følgende vilkår:

- Dere skal orientere oss om dato for oppstart av anleggsarbeidet senest 7 dager før planlagt start. Vi skal også orienteres ved viktige eller kritiske faser i anleggsarbeidet
- Landskapsarkitekt og miljøkompetanse skal benyttes ved utforming av adkomstvei mellom Gilavassdammen og tunnelportal, og veien skal legges så lavt som mulig i terrenget.
- Tilstrekkelige masser til etablering av villreinovergang skal prioriteres over heving av adkomstveien langs Stora Gilavatnet.
- Oppdaterte tegninger på portalbygget skal sendes til NVE i god tid før arbeidene her påbegynnes. Material- og fargevalg skal være stedstilpasset slik at bygget i minst mulig grad bryter med omkringliggende landskap.
- Oppdatert arealbrukskart for midlertidig adkomstvei til vannside på Førrevassdammen skal sendes til NVE før arbeidene her kan starte.
- Det skal settes opp opplysningsskilt. Skiltene skal tilfredsstille våre krav til informasjon for allmennheten.
- Det skal utarbeides en sluttrapport for miljø og landskap som sendes NVE innen ett år etter idriftsettelse. Rapporten skal dokumentere at anlegget er bygget i samsvar med konsesjon, godkjent detaljplan og forutsetninger/endringer som er godkjent i løpet av byggeprosessen. [Link til mal.](#)
- Senest 1 måned etter idriftsettelse av pumpeanlegget skal dere sende inn melding om dette til oss på skjema som ligger på vår hjemmeside (<https://www.nve.no/om-nve/skjema-og-rapporteringsordninger/>).

Detaljplan for miljø og landskap må være i samsvar med vilkår og forutsetninger som fremgår av konsesjonen til bygging av Blåfjell pumpe gitt ved Kongelig resolusjon av 14.06.2013 og av 01.09.2017, samt tillatelse til forlenget byggefrist for Blåfjell pumpe av 22.09.2025. NVE kan kreve ytterligere detaljering for alle deler av tiltaket. Slike planer skal godkjennes av oss før arbeidet settes i gang.

Godkjenningen har hjemmel i konsesjonen datert 14.06.2013 og konsesjon datert 01.09.2017 post nr. 7, samt konsesjon datert 13.09.1974 post nr. 14.

Tilsyn

NVE vil følge opp anlegget med inspeksjon.

Anlegget er både for planlegging, bygging og senere drift underlagt bestemmelser om internkontroll etter forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen (FOR 2011-10-28 nr. 1058 IK-vassdrag). Ved tilsyn på anlegget vil NVE kontrollere at internkontroll etter denne forskrift er etablert.

Vår behandling av søknaden

Detaljplanen

Tillatelse til bygging av Blåfjell pumpe ble gitt ved Kongelig resolusjon av 14.06.2013 og av 01.09.2017. Gilavassdammen, Førrevassdammen, Førreheidammen og Førreskardammen er en del av Ulla-Førre anleggene som fikk konsesjon gjennom Kronprinsregentens resolusjon av 13.09.1974. NVE gav den 22.09.2025 tillatelse til forlenget byggefrist for Blåfjell pumpe.

Prosjektet innebærer overføring av vann til Stora Blåfjellvatnet og pumping av dette videre opp i Stora Gilavatnet, som er en del av Blåsjø-magasinet. I tillegg overføres to delfelter direkte til Blåsjø gjennom langhullsboring. Prosjektet er forventet å gi en netto ny årlig produksjon på 54 GWh. Det skal bygges en ny overføringstunnel og pumpeanlegg i fjell mellom Stora Blåfjellvatnet og Stora Gilavatnet. Tunnelen skal drives fra et portalområde på vestsiden av Gilavassdammen. Her etableres det også et nytt permanent portalbygg. Driving av tunnelen er beregnet å gi et masseuttak på ca. 75 000 m³. Overskuddsmasser fra tunnelen vil benyttes til å etablere en villreinovergang ved Gilavassdammen og til å heve eksisterende vei langs Stora Gilavatnet. Adkomst i anleggsfasen skal skje på eksisterende veier, samt vinterveier når dette er mulig. Blåfjell pumpe vil forsynes med strøm gjennom en 22 kV kabel fra eksisterende nettstasjon ved Førreheidammen. Strømkabel og fiber legges i grøftkant eller klamres på vannsiden av Førrevassdammen.

Konsesjonene og tillatelsen til forlenget byggefrist vektlegger at hensynet til villrein skal ivaretas ved bygging av Blåfjell pumpe. I tillegg til etablering av villreinovergang, har Statkraft samordnet anleggsarbeidene ved bygging av Blåfjell pumpe med nødvendige tiltak på Gilavassdammen, Førrevassdammen, Førreheidammen og Førreskardammen. Dette innebærer mindre tiltak for å forsterke stabiliteten og etablering av lekkasjemåling.

Høring av detaljplan for miljø og landskap

Detaljplanen ble sendt på høring 19.01.2026. Frist for å sende inn uttalelse, ble satt til 18.02.2026. NVE mottok til sammen 9 uttalelser til planen. Statkraft kommenterte

uttalelsene 17.03.2026. Høringsuttalelsene og Statkrafts kommentarer er sammenfattet eller gjengitt under.

Høringsuttalelser

Suldal kommune (19.01.2026) skriver at områdene hvor tiltakene gjennomføres er avsatt til energianlegg i kommuneplanen. Kommune vurderer derfor det ikke er behov for dispensasjon fra arealformålet.

Kommunen skriver videre at tiltaksområdet ligger i et nasjonalt villreinområde der hensynet til villrein skal tillegges stor vekt. Selv om anleggsarbeid i utgangspunktet ikke er ønskelig i slike områder, er rammene avklart gjennom konsesjon fra 2013. Suldal kommune mener detaljplanen gir en god beskrivelse av villreinens bruk av området og inneholder tilstrekkelige avbøtende tiltak. Kommunen viser også til et godt samarbeid mellom utbygger og villreinforvaltningen.

Det understrekes at NVE må sikre tydelige krav til hvordan rutiner ved eventuelle observasjoner skal følges opp. Kommunen vurderer det som positivt at anleggsarbeid kan koordineres tidsmessig med pågående arbeider på Øvre Moen og Oddatjørn.

Suldal kommune støtter bygging av en villreinterskel i vestre del av Stora Gilavatn. Kommunen uttrykker samtidig bekymring for at heving og oppgradering av veien på nordsiden av Store Gilavatn kan føre til økt ferdsel i området. Dette kan komme i konflikt med føringer i tiltaksplanen for villrein og motvirke effekten av øvrige avbøtende tiltak.

Om økt ferdsel blir et problem, avhenger av eventuelle restriksjoner på Blåsjøvegen. Kommunen oppfordrer NVE til dialog med Klima- og miljødepartementet. Dersom tiltaksplanen fortsatt åpner for fri ferdsel til Førrevassdammen, bør sykkelforbud langs veien ved Gilavatnet vurderes.

Villreinnemnda for Setesdalsområdet, arbeidsutvalget (03.02.2026) har følgende merknad til saken:

Villreinnemnda meiner omsynet til villreinen i detaljplanen er tydeleggjort samanlikna med tidlegare fasar i saka. Det skal gjennomførast konkrete avbøtande villreintiltak og oppfølging av desse. Særleg gjeld dette villreinovergang, overvaking og planlagd dialog med villreininteressene, og ikkje minst samordning av ulike tiltak i villreinfjellet over tid. Villreinnemnda støtter opp om tiltaka.

Samstundes er villreinnemnda bekymra over at heving/oppgradering av veg langs Stora Gilavatnet kan gjere tilkomsten enklare og gje auka ferdsel inn i denne delen av villreinområde. Dette til tross for at planen skisserer avbøting ved grov pukk som toppdekke, skilting/kanalisering og ferdselstelling etter utbygging. Auka ferdsel ved Gilavassdammen/villreinovergangen kan undergrave hensikta med avbøtande tiltak og redusere moglegheita for at villreinen nyttar overgangen.

Høyringsinnspel frå mellom anna villreinnemnda og Suldal kommune til tiltaksplan for villrein, som no er til behandling i Klima- og miljødepartementet, har føreslått at Blåsjøvegen bør stengast for allmenn ferdsel med port i tunell ved Øvre Moen. Dette tiltaket vil løyse ferdselsproblematikken i Blåsjøområdet, inkludert ferdsel til Blåfjell pumpe. NVE bør derfor

ha dialog med departementet i denne saka. Om det ikkje skulle bli ei slik ordning må det innførast sykkelforbod.

Øivin Robberstad (05.02.2026) mener det er positivt at det etableres en villreinovergang ved Store Gilavatn, ettersom området i dag har begrenset trekkmulighet for villrein nord-sør på vestsiden av Blåsjø. En overgang kan bidra til å bedre forholdene dersom menneskelig ferdsel begrenses.

Det foreslås å sette opp informasjonsskilt ved Førrevassdammen og Øvre Moen som opplyser om villreinovergangen og tilhørende ferdselsrestriksjoner. Det anbefales forbud mot sykling på dammen og anleggsveien, og gående bør henvises til merket sti på østsiden av Store Gilavatn. Skilting bør bekostes av Statkraft.

Utstyr for å kunne dokumentere bruk av villreinovergangen må sikres mot skade. Det legges til grunn at villreinforvaltningen kan bidra i oppfølging av registreringer. Det anbefales at fagkompetanse innen viltforvaltning benyttes i utformingen av overgangen, og at den gis en bred og mest mulig naturlig utforming.

Det forventes at boreslam og øvrige masser fra tunnelarbeid håndteres på en måte som hindrer avrenning til nærliggende vann. Dette gjelder særlig Store Gilavatn, Litle Gilavatn og Store Blåfjellvatn. Videre viser Robberstad til at det er diskutert bruk av duk eller siltgardin ved Store Gilavatn for å redusere risikoen for utslipp.

Det påpekes at redusert vannføring fra Store Blåfjellvatn til Litle Blåfjellvatn kan påvirke gyteforhold. Dersom tiltaket får negativ effekt på fiskebestanden, bør Statkraft bidra økonomisk til utsetting av fisk.

Det legges til grunn at eksisterende bomregime ved Førrevassdammen videreføres for å hindre motorisert ferdsel, og tilsvarende dersom det etableres bom ved Øvre Moen. Adkomst skal fortsatt reguleres gjennom avtaler mellom Statkraft og grunneiere. Når det gjelder dekke med grov pukk som er foreslått, så mener Robberstad at dette ikke er hensiktsmessig da for grovt dekke kan hindre villreinen i å følge og krysse veien. Veien bør derfor ha fin masse slik som i dag.

Det forventes at anleggsarbeidet gjennomføres på en måte som minimerer negativ påvirkning på natur og vilt. Statkraft må sørge for at arbeidet følger godkjent detaljplan og ta i bruk avbøtende tiltak dersom uforutsett miljøpåvirkning oppstår.

Setesdal Ryfylke Villreinutvalg (12.02.2025) Skriver at det finnes lite erfaring med terskler for villrein, men omfattende kunnskap fra viltoverganger for annet hjortevilt som bør brukes. Utforming av terskelen må gjøres med bakgrunn i tilgjengelig kompetanse på området og i samarbeid med NINA og Norsk villreinsenter, verneområdestyre, villreinnemnd og lokal kunnskap. I prosjektskrivet står det "*Endelig utforming vil avhenge av tilgjengelige masser*". I utformingen av terskelen må villreinhensyn veie tyngst. Dvs. nødvendige masser må prioriteres brukt i terskelen for å lage den så bred og slik utformet som tilgjengelig kunnskap og erfaring anbefaler.

Overvåking av terskelen blir viktig. Viltkamera bør ha god kvalitet, sikres mot skade og følges opp jevnlig. Villreinutvalget ønsker samarbeid og tilgang til bildemateriale.

Bruk av pukkk som dekke på anleggsveien støttes for å redusere sykkel- og fottrafikk, men massene må ikke være så grove at villreinen hindres i å krysse veien. Type og mengde substrat vil måtte kunne endres og etterfylles avhengig av hvordan funksjon og effekt viser seg å være i praksis med tanke på ferdsel for villreinen. Pukken kan være mindre grov akkurat ved terskelen og evt. andre korte partier som er aktuelle trekkplasser for reinen.

Villreinutvalget er kjent med at det finnes spørsmål til hjemmel og praktisk gjennomføring av et sykkelforbud på veiene langs Blåsjø, men mener at å begrense ferdselen inn i området er avgjørende for å oppnå positive virkninger for villrein. Et sykkelforbud vurderes i den sammenheng som sentralt. Videre må informasjonsskilt plasseres riktig og forklare både villreinens behov og terskelens funksjon. Villreinutvalget mener at ingen menneskelig ferdsel over terskelen er en forutsetning. Kameraovervåkingen kan være med å fange opp i hvilken grad det skjer. Fotturister bør oppfordres til å benytte DNT stien øst for Store Gilavatn.

Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane (13.02.2026) skriver at tiltaksområdet ligger innenfor Setesdal–Ryfylke villreinområde og brukes av villrein hele året. Detaljplanen løfter villrein fram som et viktig hensyn og bygger på oppdatert kunnskap om arealbruk, kvalitetsnorm og tiltaksplanarbeid. Det er positivt at Statkraft planlegger å samordne tiltakene i området tidsmessig. SVR mener at hensynet til villrein er bedre ivaretatt i denne fasen av prosjektet enn tidligere. Villreinovergangen som er planlagt ved Store Gilavatn trekkes fram som spesielt positiv, og det forventes at NVE stiller krav om overvåking og evaluering av bruken av overgangen.

SVR uttrykker bekymring for at oppgradering av veien langs nordsiden av Store Gilavatn vil gjøre den til en mer attraktiv tilkomstvei, noe som kan øke ferdselen og forstyrre villreinen. Spesielt problematisk er det at gående og syklende vil passere rett ved villreinovergangen. Uten tydelige begrensninger i ferdselen kan overgangen miste sin funksjon, slik erfaringer fra andre villreinområder viser.

Statkraft foreslår grov pukkk som toppdekke for å begrense ferdsel, men SVR mener dette ikke er tilstrekkelig. For å holde ferdselen nede bør NVE innføre sykkelforbud på anleggsveien, gjerne som del av den pågående vilkårsrevisjonen for Ulla–Førre. I tillegg bør brukere av området informeres om at ferdsel til fots skal skje langs merket løype på østsiden av Stora Blåfjell. Et vedtak om å stenge Blåsjøvegen for motorferdsel ved Øvre Moen vurderes som enda mer effektivt. Inntil et sykkelforbud eventuelt innføres, bør det settes opp et fysisk hinder for syklister ved nordenden av Førrevassdammen.

Naturvernforbundet i Suldal (13.02.2026) skriver at realisering av Blåfjell pumpe innebærer inngrep i sårbar høyfjellsnatur. Tiltaksområdet ligger i Setesdal–Ryfylke villreinområde. Oppgradering av veien mellom Førrevassdammen og Store Gilavatnet kan føre til økt trafikk og dermed økt press på villreinen. Det vises til forslag i den pågående tiltaksplanen om å stenge veien ved Øvre Moen for å redusere ferdsel. Selv om tiltaket er mindre omfattende enn tidligere inngrep i området, vil nye installasjoner og nødvendig vedlikehold kunne gi mer trafikk, noe som vurderes som negativt.

Permanente inngrep bør begrenses mest mulig, og områder berørt i anleggsfasen bør tilbakeføres så langt det lar seg gjøre. Nye konstruksjoner som inntak, portalbygg og

sperrdammer bør utformes slik at de i minst mulig grad bryter med fjellnaturen. Tiltakene vil ikke direkte berøre kulturminner, men kan likevel forringe områdets helhetlige natur- og kulturverdi.

Det finnes sårbare og rødlistede arter i området som er svært utsatt for forstyrrelser. Tiltaket kan påvirke disse både i anleggs- og driftsfasen. Det understrekes at det må tas nødvendige hensyn, inkludert midlertidig stans av arbeid, forbud mot helikopterflyging og andre tiltak når artene er i sårbare perioder.

Statsforvalteren i Rogaland (18.02.2026) vurderer det som positivt at de ulike anleggsarbeidene ses i sammenheng, slik at den totale belastningen på villrein begrenses i tid.

Statsforvalteren vurderer dialogen mellom Statkraft og relevante villreininteresser som svært viktig for å sikre gode avbøtende tiltak. De støtter etableringen av en villreinovergang ved Stora Gilavatnet og understreker behovet for at denne utformes mest mulig naturlig og i dialog med villreininteressene. Samtidig deler de bekymringen for at oppgradering av veien langs Stora Gilavatnet kan øke ferdsele. Oppgraderingen må sees i sammenheng med den pågående tiltaksplanen for villrein. Statsforvalteren mener at gode varslingsrutiner ved observasjoner av villrein er nødvendige, og støtter innspillene i villreinnemndas uttale. Statsforvalteren støtter seg til vurderinger og planlagte tiltak som skal gjennomføres for å hensynta sensitive arter innenfor tiltaks- og influensområdet, men mener at anbefalte restriksjoner må strekke seg ut i juli måned i tråd med nasjonal veileder på området.

Før anleggsstart må Statkraft avklare med Statsforvalteren om tiltakene krever tillatelse etter forurensningsloven.

Rogaland fylkeskommune (16.02.2026) skriver at detaljplanen åpner for at entreprenørene kan velge minste tverrsnitt i tunnelen, noe som påvirker mengden overskuddsmasser som er anslått til opptil 75 000 m³. Usikkerheten rundt tallet på masser gjør at det er uklart hvor mye sprengstein som må deponeres, noe fylkeskommunen mener gjør det er vanskelig å vurdere omfanget og mulige konsekvenser av massefyllingene som følge av at anleggsveien heves. Fylkeskommunen mener derfor at det trengs tydelige krav til at anleggsveien ikke blir dominerende i landskapet eller skaper barrierer for villrein. Å legge veien i magasinet vurderes som fornuftig, men den må fortsatt utformes skånsomt da magasinet ikke alltid vil ligge opp mot HRV. Av hensyn til villrein bør anleggsveien på strekningen ved og nær villreinovergangen gis en utforming som gjør at den framstår mest mulig som en naturlig del av landskapet. Fylkeskommunen skriver at dette innebærer at veien ikke bør ha en så dominerende utføring som det framgår av figurene 5 og 25 i forslaget til detaljplan.

Fylkeskommunen viser til at detaljplanen inneholder flere tiltak for å ivareta villrein, blant annet redusert behov for midlertidige veier. Videre anses villreinovergangen ved Gilavassdammen som et positivt tiltak. Overgangen framstår ifølge fylkeskommunen som forholdsvis smal, og de anbefaler at den lages bredere da de antar det vil være positivt for å øke villreins bruk av passasjen. Overgangen må også ha en mest mulig naturtro utforming.

Fylkeskommunen viser til at sprengningsarbeider og deponering av sprengstein i vassdrag kan gi betydelig negativ påvirkning på fisk og det øvrige vannmiljøet. Det er viktig å unngå at sprengning og deponering gir negativ påvirkning på fiskebestandene, eller annen forringelse av vannøkologien.

Det vises til at detaljplanen omtaler at anleggsområdet i liten grad brukes til friluftsliv, men veien til Førrevassdammen og parkeringsplassen ved dammen er utfartsområder. Tiltak som å sikre parkeringsmuligheter, skilte og kanalisere ferdsel bort fra villreinovergangen og over på eksisterende stier vurderes av fylkeskommunen som gode for å ivareta friluftinteressene.

Hjelmeland kommune (19.02.2026) fattet følgende vedtak i kommunestyret:

Hjelmeland kommune meiner at Detaljplan for miljø og landskap for Blåfjell pumpe gir godt greie for gjennomføringa av anlegget, og ser at det er gjort ei rekkje avbøtande tiltak og tilpassingar med omsyn til villrein, andre viktige artar, for miljø og landskapstilpassing. Kommunen meiner det er viktig å følgje opp med tiltak som t.d. fysisk stenging eller sykkelforbod for å hindre at det blir for stor ferdsel på anleggsvegen til Gilavassdammen etter at anlegget er ferdigstilt.

Utover dette har ikkje kommunen forslag til endringar eller vesentlege merknadar til planen.

Statkrafts kommentar til høringsuttalelsene:

Vei og ferdsel

De fleste høringsinstansene har innspill som er knyttet til adkomstveien og fremtidig ferdsel på denne.

Innledningsvis vil Statkraft bemerke at spørsmål knyttet til ferdsel, herunder regulering av ferdsel på veiene opp til og langs Blåsjø, er til vurdering i arbeidet med tiltaksplan for villreinområdet. Denne planen har vært på høring, og ligger i Klima- og miljødepartementet for sluttbehandling. Et av forslagene i planen er å stenge veien til Førrevassdammen for allmenn motorferdsel. Forbudt mot sykling og stengning av all motorferdsel ved Øvre Moen er også et temaer i behandlingen av planen. Statkraft viser til denne prosessen for videre avklaring og håndtering av spørsmål om ferdselsregulering, og viser også til at muligheten for å regulere ferdsel på anleggsveiene ligger hos myndighetene. Statkraft har i høringen av tiltaksplanen uttalt seg positive til å følge opp de tiltakene om følger av endelig plan.

For å begrense ferdsel mest mulig og kanalisere den vekk fra området ved Gilavassdammen og den nye villreinovergangen, foreslår Statkraft at det etableres en ny bom på veien mellom Førrevassdammen og Stora Gilavatnet der DNT-stien tar av fra anleggsveien. Ved bommen skiltes det med informasjon om villreintiltak lenger inn i området og oppfordring til å bruke eksisterende DNT-sti og redusere ferdsel inn til Gilavassdammen mest mulig. Det foreslås videre etablering av en møteplass før bommen, utformet slik at det er mulig å snu personbil. Tiltaket kommer i tillegg til eksisterende bom og grind ved innkjøring på Førrevassdammen. Vi viser også til planlagt overvåking av ferdsel som er beskrevet i detaljplan for miljø og landskap.

Innenfor reguleringssonen langs Stora Gilavatnet foreslås det at topplaget på veien utføres med fraksjon 16–32 mm for de første ca. 400 meterne i østre ende. En slik fraksjon ivaretar grunneiers ønske om å kunne ferdes på veien med personbil, samtidig som fraksjonen er såpass grov at den er mindre egnet for sykling. Den ivaretar også innspill om at fraksjonen ikke må være så grov at den hindrer villrein i å krysse veien. Fraksjonen er også ventet å ligge i relativt godt i ro når vannstanden går opp og ned og veien dykkes. Massene i veiskråningen og veiskulderen mot vannet vil bli en grovere fraksjon slik at veien ikke vaskes ut med varierende vannstand og bølgepåkjenning.

Villreinovergang

Alle høringsinstansene er opptatt av utformingen av villreinovergangen. Villreinovergangen i Stora Gilavatnet skal etableres og utformes i samråd med sekretær for villreinnemda, verneområdestyret og grunneier. Tiltaket vil bli overvåket ved bruk av en kameraløsning. Informasjon og bildemateriale fra overvåkingen vil bli delt med relevante parter.

Massehåndtering

Statkraft henviser til innspill fra grunneier Øivin Robberstad, Statsforvalteren i Rogaland og Rogaland fylkeskommune rundt håndteringen av masser.

Det legges til grunn at veien gjennom Stora Gilavatnet skal opprettholdes med standard som anleggsvei. Heving av veien vil gjennomføres på en måte som ikke gjør tiltaket mer visuelt dominerende enn dagens situasjon. Veien heves til et nivå under høyeste regulerte vannstand (HRV), og ikke høyere enn de høyeste partiene av eksisterende anleggsvei.

For anleggsfasen etableres det en steinsjete i Stora Gilavatnet ved Gilavassdammen som partikkelbarriere mot øvrige deler av Stora Gilavatnet og Blåsjø. Steinsjeten vurderes som en bedre og mer robust løsning enn siltgardin, og anses bedre egnet til å tåle varierende værforhold, is- og vinterforhold og endringer i vannstand. Utfylling og etablering av villreinovergang vil skje på innsiden av steinsjeten. Det vil videre bli etablert en målestasjon for turbiditet utenfor utfyllingsområdet før oppstart av utfyllingsarbeidene. Dersom målinger av suspenderte stoffer overskrider fastsatt grenseverdi, skal arbeidene stanses inntil turbiditeten igjen er under grenseverdi. Nærmere redegjørelse inngår i søknad om tillatelse etter forurensningsloven (utslippssøknad), og endelig håndtering av masser vil skje i tråd med tillatelse etter forurensningsloven.

Det er ikke planlagt deponering eller utslipp til Litla Gilavatnet.

Angående borekaks fra langhullsboringen er Statkraft enig med grunneier om at disse må deponeres på en slik måte at det ikke fører til avrenning og gir en god landskapsmessig løsning. Statkraft ser også på mulighetene for å frakte borekaket fra felt 1 og felt 2 ned fra boreområdet, og bruke det til sluttarrondering rundt området for portal og villreinovergang. For boringen ved Trolltjørna er vi avhengig av deponering lokalt av hensyn til transportavstander.

I Stora Blåfjellvatn omfatter tiltakene kun deponering av en mindre mengde stein i tilknytning til gjenstående bergstabbe ved inntaket til Blåfjell pumpe. For å begrense

partikkelspredning vil det benyttes mindre sprengladninger kombinert med økt boreomfang, slik at påvirkningen begrenses til et avgrenset område.

Vannmiljø

Statkraft viser til innspill fra Statsforvalteren i Rogaland og Rogaland fylkeskommune. Statkraft har søkt Statsforvalteren i Rogaland om utslippstillatelse for deler av tiltaket og vil avklare forholdet til forurensningsloven for alle arbeider som kan føre til utslipp før disse igangsettes.

Fisk

Grunneier viser til at det satt ut fisk i flere av vannene, og at tiltakene kan ha en negativ påvirkning på fiskens gytemuligheter. Statkraft vil ha dialog med grunneier rundt dette dersom det oppstår påvirkning på fiskebestandene som kan knyttes til tiltaket. For øvrig vil vi ivareta hensynet til fisk i anleggsperioden gjennom arbeidet med utslippstillatelse for tiltaket.

Sensitive arter

Statkraft henviser til innspill fra Statsforvalteren i Rogaland om sensitive arter. Logistikkmessig og fremdriftsmessig er det ønskelig å kunne starte arbeidene så tidlig som mulig i juli. Statkraft har gjort en vurdering av hensynet til sensitive arter mot anbefalingene rundt restriksjonsperioder og restriksjonssoner ift. anleggsvirksomhet, og mener den aktuelle arten er ivaretatt med en restriksjonsperiode til 15. juli med tanke på topografi og avstand til aktuell lokalitet. Statkraft vil likevel vente med oppstart til etter utgangen av juli måned, jf. innspill fra Statsforvalteren. Evt. ber vi om mulighet til å befare området med ornitolog i midten av juli for å avklare om det er hekkeaktivitet i området, og kunne starte anleggsvirksomhet ved inntaket dersom slik aktivitet ikke påvises.

NVEs vurdering

NVE mener at detaljplanen for miljø og landskap i utgangspunktet er en god og dekkende plan. Planen er utformet på en oversiktlig måte, og med tiltak som reduserer virkningene av anleggsarbeidene og legger til rette for best mulig istandsettelse etter at disse er avsluttet. Statkraft har i forbindelse med utarbeidelsen av detaljplanen vært i dialog med villreininteresser i området. Disse vil også holdes orientert i forbindelse med anleggsarbeidene.

NVE mener at Statkrafts kommentarer til høringspartenes innspill i stor grad svarer ut disse. NVE legger Statkrafts kommentarer, sammen med detaljplan for miljø og landskap, til grunn ved godkjenning av planene. I tillegg har Statkraft svart ut spørsmål fra NVE i brev av 03.05.2026. Dette legges også til grunn for godkjenning av detaljplanen. Nedenfor vurderes noen sentrale temaer i saken og innspill som kom inn i forbindelse med høringen.

Adkomstvei langs Store Gilavatn og etablering av villreinovergang:

Mange av høringspartene uttrykker bekymring for at heving og oppgradering av veien på nordsiden av Store Gilavatn kan føre til økt ferdsel i området etter at anleggsarbeidene er ferdig. Blant annet nevnes det at det bør innføres sykkelforbund på veien, at dekket på

veien har en fraksjon som gjøre det mindre attraktivt å ferdes langs denne og at det settes opp informasjonsskilt for å unngå menneskelig ferdsel på villreinovergangen eller på veien.

NVE erkjenner at Statkraft har behov for å heve veien inn til Gilavassdammen og pumpeanlegget for å sikre at det oftere er kjøreadkomst til anleggene. I tillegg vil alternativet til å benytte overskuddsmassene til å heve veien eller å etablere villreinovergangen være at disse legges i deponi i området. NVE er samtidig enig i at økt ferdsel inn mot og ved Gilavassdammen kan undergrave hensikten med villreinovergangen og redusere sannsynligheten for at villrein tar i bruk denne.

Statkraft har i etterkant av høringen vurdert innspillene, og NVE anser at Statkraft forslag til tiltak vil imøtekomme flesteparten av innspillene som har til hensikt å redusere ferdselen, som ekstra bom på veien og informasjonsskilt. Når det gjelder topplaget på veien foreslår Statkraft at dette får en fraksjon på 16-32 mm, som de anser som grovt nok til at det er mindre egnet for sykling, men fortsatt er mulig å kjøre bil på og ikke til hinder for villreinen. NVE tar ikke stilling til fraksjonsstørrelse som benyttes på veien nå, og mener dette er noe som må vurderes av Statkraft underveis i prosjektet for å ivareta målet om redusert menneskelig ferdsel, samtidig som veien er kjørbare med bil.

NVE mener at spørsmål knyttet til eventuell stenging av anleggsveier og forbud mot sykling etter at anleggsperioden er over ligger utenfor rammene for godkjenning av detaljplanen, og vil kunne behandles i en senere prosess. NVE mener også at en eventuell stenging av anleggsveier må sees på i et helhetlig perspektiv, og viser i den sammenheng til andre pågående prosesser som vil kunne ha innvirkning på saken, som forslag til tiltaksplan for Setesdal Ryfylke og Setesdal Austhei villreinområder.

Rogaland fylkeskommune mener at det trengs tydelige krav til at anleggsveien ikke blir dominerende i landskapet. Av hensyn til villrein bør anleggsveien på strekningen ved og nær villreinovergangen gis en utforming som gjør at den framstår mest mulig som en naturlig del av landskapet. Statkraft svarer til dette at heving av veien vil gjennomføres på en måte som ikke gjør denne mer visuelt dominerende enn dagens situasjon. Veien heves til et nivå under høyeste regulerte vannstand (HRV), og ikke høyere enn de høyeste partiene av eksisterende anleggsvei. NVE merker oss også at Statkraft skriver at det vil bli benyttet landskapsarkitekt og miljøfaglig kompetanse i arbeidet med utforming av villreinovergangen og ved heving av anleggsveien. For veien fra Gilavassdammen ned til tunnelpåhugg/portalbygg forutsetter NVE at veien legges så dempet som mulig i terrenget, og at det også her benyttes landskapsfaglig kompetanse. NVE har satt dette som vilkår for godkjenning av detaljplanen.

Flere høringsparter understreker også behovet for at villreinovergangen utformes mest mulig naturlig og i dialog med villreininteressene. NVE er enig i disse vurderingene og legger til grunn at utforming av villreinovergangen gjennomføres med utgangspunkt i villrein faglige vurderinger. Statkraft har bekreftet at dette er noe de vil gjøre. Videre setter NVE vilkår om at tilstrekkelige masser til bygging av villreinovergangen på en best mulig måte av hensyn til villrein skal prioriteres over oppfylling av veien langs Store Gilavatn.

Utvendige konstruksjoner

I brev av 03.05.2026 skriver Statkraft at for å redusere kostnader i prosjektet, har de kommet frem til å kutte ut pauserommet oppå portalbygget, men beholde en vinterinngang som sikrer adkomst til anlegget når det er mye snø. Portalbygget er planlagt bygget i 2028 og Statkraft skriver at de vil komme tilbake til NVE med reviderte tegninger på portalbygg for godkjenning i god tid før dette igangsettes. Selv om portalbyggets størrelse reduseres noe, forutsetter NVE at det fortsatt legges vekt på at bygget utformes på en måte som i minst mulig grad bryter med landskapet rundt og har satt vilkår om dette.

Vurdering av flom og skredfare

Statkraft har fått hjelp av Geovita til å vurdere faren for skred i bratt terreng ved planlagte permanente konstruksjoner som portalbygg, utløpskonstruksjon på nordsiden av anlegget og inntakskonstruksjonen i sør. På forespørsel fra NVE er det også gjort en vurdering av skredfaren i forbindelse med anleggsarbeidene. Alle de permanente konstruksjonene skal plasseres i sikkerhetsklasse S1. Dette betyr at de har en årlig nominell sannsynlighet for skred enn som er lavere enn 1/100. For å oppnå dette sikkerhetsnivået ved portalbygget må det gjennomføres rensk av berget over, og eventuelt bolting av enkelte blokker. Ifølge Statkraft vil det i tillegg være aktuelt å sikre nederste del av bergveggen med nett, samt at det nærmest portalen vil det bli brukt sprøytebetong for å sikre overgangen mellom bergvegg og tunnelmunning. NVE legger til grunn at Statkraft følger beskrivelsen i detaljplanen om at sprøytebetong i dagen skal unngås så langt det er mulig, og at bruk av dette ved behov begrenses til et minimum.

Utover området ved tunellpåhugget, er skredfaren knyttet til snøskred mot riggområdene. For verkstedtelt, lagertelt osv. legger NVE til grunn et sikkerhetsnivå på 1/100. For brakkeriggen hvor det skal være personopphold, er sikkerhetsnivået 1/1000 (S2). Dersom mer enn 25 personer skal oppholde seg i bygningen må denne plasseres på areal hvor årlig nominell sannsynlighet for skred er lavere enn 1/5000 (S3). Statkraft skriver i brev av 03.05 at arealene som tilfredsstillers S1 eller høyere er mer begrenset på oppstrøms side av Gilavassdammen enn det de først la til grunn. Som en konsekvens må arealer på nedsiden av Gilavassdammen, beskrevet som C-arealer i detaljplanen og arealbrukskart, tas i bruk og fylles opp med løsmasser. Massene vil fjernes etter endt anleggstid og området istandsettes. NVE forutsetter at Statkraft planlegger og gjennomfører arbeidene med tilstrekkelig sikkerhet mot skred, og minner om at konsesjonæren er fullt ut ansvarlig for å gjennomføre risikovurderinger og tilhørende risikoreducerende tiltak.

Faren for flom eller flomskred regnes ikke som en problemstilling i planområdet.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante bestemmelser.

Bygging av Blåfjell pumpe har ved tidligere konsesjonsbehandling i 2013 og 2017 vært opplyst, og i denne prosessen har naturmangfoldloven kapittel II blitt vurdert. Behovet for

et oppdatert kunnskapsgrunnlag ble også vurdert ved behandling av søknad om forlenget byggefrist i september 2025. Her vurderte NVE at det er et lavt potensial for å påvise verdifulle arter eller naturtyper i området som er omfattet av byggingen av Blåfjell pumpe gjennom en ny kartlegging, utover det som allerede er dokumentert i den opprinnelige konsekvensutredningen fra 2008. For vurdering etter naturmangfoldloven av disse områdene viser vi til vurderingen i konsesjonen.

Vurderingene fra konsesjonen omfatter derimot ikke nødvendig arealbruk for tiltakene på Førrevassdammen, Førreheidammen og Førreskardammen. Arbeidene her vil i hovedsak foregå på arealer som tidligere er påvirket av Ulla-Førre utbyggingen. Statkraft skriver samtidig i detaljplanen at det er gjort noen registreringer av rødlistede arter i nærområdene til tiltaket, spesielt i et område med noe mer kalkrik grunn mellom Førreheidammen og Førrevassdammen. Registreringene ligger i all hovedsak utenom inngrepsgrensene, men det er knyttet noe usikkerhet til om adkomsten til vannsiden av Førrevassdammen kan komme i konflikt med enkelte av registreringene på grunn av lav presisjon i kartfestingen.

NVE har gjort søk i Naturbase og Artskart, som viser at det i området på nordsiden Førrevassdammen er registrert blant annet Reinrose (NT) og Mykrapp (NT). Her planlegger Statkraft midlertidig adkomst til vannsiden av dammen ved utbedring av denne. NVE har stilt spørsmål til Statkraft hvordan de planlegger å ivareta hensynet til sårbare eller nær truede arter som eventuelt kan bli direkte berørt av arbeidet. Statkraft har i ettertid gjort en ny vurdering av adkomsten, og kommet frem til at denne flyttes slik at det blir så kort som mulig mellom Blåsjøveien og reguleringssonen.

Statkraft skriver at de ved denne løsningen nesten bare er veiskråningen som påvirkes på land før en er ute i reguleringssonen. Alternativt kan nedkjøringa etableres så nært dammen som mulig slik at minst mulig areal mellom vei og reguleringssonen berøres. NVE mener begge disse løsningene for adkomst vil ivareta hensynet til mulige rødlistede arter, da det i all hovedsak vil være veifyllingen og reguleringssonen som blir berørt. NVE mener det er hensiktsmessig at Statkraft gjør en nærmere vurdering av hvilket av disse alternativene som vil være mest skånsomt. Arbeidene på dammen er planlagt i 2028, og Statkraft må før disse starter sende oppdatert kart til NVE som viser adkomstveien.

Innenfor influensområdet hvor anleggsarbeidene skal gjennomføres er det tidligere registrert en mulig hekkelokalitet for en sårbar rovfuglart. Statkraft har utarbeidet et eget notat som beskriver dette. Videre har Statkraft lagt inn en restriksjonssone hvor det ikke er tillat med anleggsarbeider og sprengning, helikoptertrafikk og ferdsel mellom 1. mars og 15. juli. Statsforvalteren skriver i deres uttalelse til detaljplanen at de støtter seg til vurderinger og planlagte tiltak som skal gjennomføres for å hensynta sensitive arter innenfor tiltaks- og influensområdet, men mener at anbefalte restriksjoner må strekke seg ut i juli måned. Statkraft skriver at de aksepterer å avvente oppstart av anleggsarbeider innenfor influenssonen til det aktuelle området til etter utgangen av juli måned, men ber samtidig om mulighet til å befare det aktuelle området med ornitolog for å kartlegge eventuell hekkeaktivitet, og kunne starte med anleggsvirksomhet dersom slik aktivitet ikke påvises. NVE mener det er hensiktsmessig at Statkraft kan starte arbeidene tidligere enn 1. august hvis en fagkyndig kartlegging ikke påviser hekkeaktivitet. Statkraft har

ansvar for å gjennomføre kartlegging av mulig hekkeaktivitet og å opprette dialog med NVE og Statsforvalter dersom de ønsker å starte opp anleggsarbeidene i det aktuelle området før 1. august.

Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak. NVE mener derfor det er tilstrekkelig grunnlag for å vurdere tiltaket og de virkninger det har på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at kravet til kunnskapsgrunnlaget etter naturmangfoldloven § 8 er oppfylt.

Planene som foreligger, vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er blitt vurdert i henhold til naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke så stor at den blir avgjørende for vurderingen.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet. Førre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 får dermed ikke anvendelse. Etter § 11 og § 12 skal tiltakshaveren dekke kostnadene og benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Planen konkretiserer de tiltakene som skal gjøres for å hindre og begrense skader på naturmangfoldet, som god avgrensning av anleggsområdet, at riggarealer kun tas i bruk ved behov og restriksjoner på når anleggsarbeidet gjennomføres. Alle kostnader skal dekkes av Statkraft.

Forhold som dere må avklare før arbeidet kan starte

Plan- og bygningsloven

Dere må avklare med kommunen om tiltaket må ha dispensasjon fra gjeldende arealplan. Dette fordi det må være i samsvar med kommuneplanen sin arealdel og gjeldende reguleringsplaner. Dette gjelder selv om tiltaket har fått konsesjon, og dermed er unntatt fra byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven, jf. forskrift om byggesak (FOR 2010-03-26-488 - byggesaksforskriften) § 4-3 første ledd.

Dere må og sørge for at tiltaket blir gjennomført i samsvar med plan- og bygningsloven og tilhørende forskrifter. Dette gjelder særlig reglene i plan- og bygningsloven om tekniske krav (§ 29-5), og krav til produkt til byggverk (§ 29-7) med tilhørende deler av byggeteknisk forskrift. Disse gjelder så langt de passer for tiltaket

Damsikkerhetsforskriften

Vedtaket omfatter ikke plan for sikkerhet av vassdragsanlegg i konsekvensklasse 1 og høyere etter damsikkerhetsforskriften som også skal være godkjent før anleggsstart.

Naturforekomster, landskapsområder og kulturminner

Vi minner om post 6 om konsesjonærens ansvar ved anlegg/drift og post 9 om kulturminner som konsesjonæren må følge opp i forkant av og under anleggsperioden.

Privatrettslige rettigheter

Vi gjør oppmerksom på at konsesjonæren må sørge for å skaffe seg nødvendige privatrettslige rettigheter for utbygging og drift av anlegget.

Nødvendige tillatelser etter annet lovverk

Før anleggsarbeidet starter må konsesjonæren innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk.

Det skal sendes inn dokumentasjon til Suldal og Hjelmeland kommuner når anlegget er ferdig bygd

Når anlegget er ferdig bygd, skal dere sende kartdata i egnet format med alle fysiske anlegg til Suldal og Hjelmeland kommuner, slik at kartdata kan gjøres tilgjengelige på en enkel måte, jf. byggesaksforskriften § 4-3 fjerde ledd.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Mari Hegg Gundersen
seksjonssjef

Randi Holme
fagleder

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	<p>Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket.</p> <p>Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket</p>
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	<p>Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.</p>
Hva skal med i klagen?	<p>Klagen bør være skriftlig. I klagen må du:</p> <ul style="list-style-type: none">• Skrive hvilket vedtak du klager på.• Skrive hvilket resultat du ønsker.• Opplyse om du klager innenfor fristen.• Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. <p>I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.</p>
Du kan få se dokumentene i saken	<p>Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.</p>
Vilkår for å gå til domstolene	<p>Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av ED som overordnet forvaltningsorgan.</p> <p>Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.</p>
Sakskostnader	<p>Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.</p>
Hvem kan klage på vedtaket?	<p>Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.</p>
Hvor skal du sende klagen?	<p>Du må adressere klagen til Energidepartementet (ED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no.</p> <p>NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.</p>

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.

Mottakerliste:

STATKRAFT ENERGI AS

Kopimottakerliste:

ROGALAND FYLKESKOMMUNE

STATSFORVALTEREN I ROGALAND

HJELMELAND KOMMUNE

Suldal kommune

Villreinnemnda for Setesdalsområdet

Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane

Setesdal-Ryfylke Villreinområde

Øivin Robberstad

NATURVERNFORBUNDET I SULDAL